Motion

1983/84:1034

Kurt Hugosson m. fl.

Svensk havsresursverksamhet (prop. 1983/84:10)

Vi ställer oss positiva till propositionens behandling av den havstekniska utvecklingen inom t. ex. offshoresidan, undervattensteknik, arktisk teknik m. m. Speciellt är det positivt att möjligheter ges att med särskilt anvisade medel bygga upp ett brett kunnande. Programmet, för vilket SIND svarar, skall ledas av en programstyrelse med, förutom industrirepresentanter, representanter för FMV, STU, FOA, SSPA och "någon teknisk högskola". Det borde vara naturligt att denna programstyrelse lokalseras till Västsverige mot bakgrund av den starka inriktningen hos den västsvenska industrin mot havstekniska applikationer. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har i sitt remissvar och i sitt industriprogram förordat att såväl SIND:s som STU:s havstekniska enheter bör lokaliseras till Göteborg. Det förefaller också naturligt att med formuleringen "någon teknisk högskola" avses Chalmers tekniska högskola. Det i propositionen föreslagna polarsekretariatet bör också få en stark förankring i Västsverige.

Vattenbrukssidan och den havsbiologiska forskningen har i propositionen inte behandlats lika positivt och man får ett intryck av att remissinstansernas synpunkter beaktats i liten utsträckning. Knappast något av förslagen från styrgruppen för vattenbruk eller statskontorets rapport om havsforskningen har bifallits i jordbruksdepartementets del av propositionen. Flertalet remissinstanser har t. ex. tillstyrkt en samlokalisering av Kristinebergs marinbiologiska station och Havsfiskelaboratoriet i Lysekil. Vi anser en samlokalisering av dessa enheter vara en väsentlig förutsättning för att kunna tillskapa en slagkraftig riksinstitution för forskning inom det marinbiologiska området. Ett principbesked om samlokalisering till ettdera laboratoriet bör därför fattas nu och ej ytterligare utredas. Frågan om tillskapande av baslaboratorier kan t. v. betraktas skild från frågan att åstadkomma den samordnade forskningsresursen.

Det är också av väsentlig betydelse för regionen att oberoende av vem som slutligen blir huvudman för hydrografiverksamheten de laboratorieresurser som i dag finns hos fiskeristyrelsen i stort sett kan bibehållas inom regionen.

Frågan om tillskapande av vattenbrukslån har tillmätts stor betydelse av flertalet remissinstanser. I propositionen föreslås att fiskeristyrelsen skall få i uppdrag att utreda villkor för sådana lån. Under mellantiden skall vattenbrukslån tilldelas ur medel som står till förfogande för fiskerilån. För fiskerilån finns f. n. en kö på ett par år, och tilläggsanslag har beviljats för detta budgetår med 10 mkr. Att under sådana omständigheter kunna ur existerande mycket begränsade medel utdela vattenbrukslån är inte

tänkbart. Dessutom kommer en ordning med konkurrens om existerande medel mellan traditionellt fiske och odling att skapa motsättningar mellan näringarna som inte är önskvärda. Ett ytterligare fördröjande av frågan om speciell låneform för odlare kommer att fördröja hela utvecklingen i branschen med minst två odlingssäsonger. Vi föreslår därför en skyndsam utredning om formerna för speciella vattenbrukslån med speciellt härför avdelade medel.

Beträffande tillståndsprövningen föreslås det dubbla prövningsförfarandet kvarstå trots de ändringar i vattenlagen som skett från den 1 januari 1984. Ett förenklat prövningsförfarande med en prövande instans – länsstyrelsen – är mycket angeläget.

I avvaktan på den utredning naturvårdsverket genomför bör man under utredningstiden, t. ex. under budgetåret 1984/85, pröva förfarandet att länsstyrelserna ensamma är prövningsinstanser. Med de begränsade lånemöjligheter som föreslås i propositionen, med bibehållande av ett omständligt prövningsförfarande och med de miljövårdsavgifter som införs, är risken stor att vattenbruket kommer att förbehållas industriella intressenter och att nuvarande småskalighet går förlorad.

Med hänvisning till vad som framförts hemställer vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att programstyrelsen för havsresursverksamhet bör lokaliseras till Göteborg,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att laboratorieresurserna för hydrografi bör bibehållas i Västsverige,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att länsstyrelserna under 1984/85, i avvaktan på naturvårdsverkets utredning, ensamma bör utgöra prövningsmyndighet för vattenbruk,
4. att riksdagen begär att regeringen snarast fattar principbeslut om en samlokalisering i Lysekils kommun av Kristinebergs marinbiologiska station och fiskeristyrelsens havsfiskelaboratorium,
5. att riksdagen begär att regeringen skyndsamt utreder frågan om en speciell låneform för vattenbruk, så att förslag snarast kan föreläggas riksdagen.

Stockholm den 20 januari 1984

KURT HUGOSSON (s)

INGA-BRITT JOHANSSON (s) LISBET CALNER (s)